

Handläggare
Catharina Frank
Telefon: 0850810016**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2022-05-31

Lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor för förskola

Förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd antar ”Lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor för förskola”.
2. Östermalms stadsdelsförvaltning ges i uppdrag att vid behov uppdatera programmet utifrån ändrade riktlinjer och lagstiftning.

Sammanfattning

Förvaltningen har utarbetat ett internt funktionsprogram med lekvärdesfaktor. Programmet är tänkt att användas vid planeringen av ny- och ombyggnation av förskolor i stadsdelen. Det kan även användas som underlag vid översyn och anpassning av befintliga förskoleverksamheter. Programmet är ett viktigt arbetsverktyg i dialoger förvaltningen har med olika aktörer. Dessa är bland annat stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret, men också byggherrar som omvandlar funktionskraven till rum och miljöer. I fokus för programmet står kraven på ändamålsenliga, funktionella, trygga, säkra, hållbara och kostnadseffektiva miljöer både inom- och utomhus, såväl i friliggande förskolor som i förskolor inrymda i flerbostadshus. Funktionsprogrammet förväntas på sikt bidra till en ökad likvärdighet gällande förskolornas utformning inomhus och utomhus, men också till en mer kostnads- och tidseffektiv planering av nya förskolor liksom vid anpassningar i befintliga förskolor.

Bakgrund

Under februari 2021 påbörjades en översyn av befintliga underlag och program inom förvaltningen. Flera av programmen saknade struktur, var otidsenliga och behövde både uppdateras och omarbetas för att kunna fungera som adekvata arbetsverktyg.

I samband med en revision av förskolegårdar under 2020 rekommenderades Östermalms stadsdelsnämnd att ta fram ett funktionsprogram för att säkerställa goda och säkra utemiljöer vid ny- och ombyggnation samt vid inventering av befintliga förskolor. Revisorerna ansåg att tydliga riktlinjer skulle innehålla ett uttalat fokus på förskolegårdens storlek och utformning.

Vid nämndsammanträdet den 22 juni 2021 besvarade förvaltningen en skrivelse från Birgit Marklund Beijer med flera (S) och Jaime Barrios med flera (V) om lekvärdesfaktorer som verktyg för förskolegårdar med plats för barns lek. I skrivelsen föreslogs stadsdelsförvaltningen att utreda möjligheterna att ta fram ett funktionsprogram som fastställer lekvärdesfaktorer utifrån aspekter som omväxlande vegetation, topografi, lekutrustning, underlagets kvalitet och närhet till bra grönområden.

Förvaltningen beskrev i sitt svar att det påbörjats en process med att utarbeta ett övergripande funktionsprogram för förskolelokaler och att det i arbetet även ingick att se över frågan om förskolans utemiljö.

I framtagandet av programmet har förvaltningen utgått från gällande lagstiftning, regelverk och stödmaterial samt tagit del av underlag från andra förvaltningar i staden och andra kommuner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen i samråd med förskole- och parklekavdelningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett vid arbetsmöten den 8 september samt den 11 november 2021.

Ärendet

I föreliggande ärende presenteras ett uppdaterat och omarbetat funktionsprogram benämnt "Lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor förskola, Östermalms stadsdelsförvaltning" (se bilaga).

Underlaget grundas på identifierade behov i befintliga förskolor, erfarenheter och underlag från förvaltningar inom staden och andra kommuner, samt utifrån gällande lagstiftning, nationella rekommendationer och stödmaterial.

Syftet med funktionsprogrammet för Östermalms kommunala förskolor är tvådelat. Dels ska det bidra till goda och säkra inomhus- och utomhusmiljöer vid ny- och ombyggnation samt vid inventering av befintliga förskolor, dels ska funktionaliteten i verksamheterna på sikt bli kvalitativt likvärdig. De krav som ställs i programmet utgår från rumsliga funktioner och pedagogiska behov inom verksamhetsområdet förskola och kan tillämpas vid såväl planering av friliggande förskolor som förskolor som inryms i flerbostadshus. I fokus står krav på ändamålsenliga, funktionella,

säkra och trygga förskolemiljöer samt att tekniska egenskaper och en ekonomi i balans tillgodoses.

Planerings- och beslutsprocessen

Att planera och bygga en ny förskola i staden är ett arbete som sker under en längre tidsperiod och processen består av flera faser.

Stadsbyggnadskontoret remitterar samtliga detaljplaneärenden gällande nybebyggelse i stadsutvecklingsområden till Östermalms stadsdelsnämnd för att inhämta nämndens synpunkter. I remissvaren beskrivs behovet av verksamhetslokaler.

I det fortsatta planerings- och exploateringsarbetet, samt i det senare projekteringsskedet, deltar representanter från förvaltningen i samverkan med exploateringskontoret och de byggherrar som fått markanvisning. Detta sker för att tillgodose att nämndens behov av verksamhetslokaler och dess funktioner säkerställs.

Ett lokalt funktionsprogram och lekvärdesfaktor utgör ett viktigt vägledande verktyg för förvaltningen i dialogen med byggherren och planeringsarbetet kring uppförande av en ny förskola.

Under projekteringsskedet utarbetar byggherren ritningar och andra konstruktionshandlingar. Både interiör samt exteriör finplaneras i projektet i samråd med förvaltningen.

När ritningar, rumsfunktionsprogram och ekonomiska underlag har utarbetats och färdigställts av byggherren presenterar förvaltningen underlagen för stadsledningskontoret och stadsdelsnämnden med förslag om godkännande av att uppföra en ny förskola.

Ett slutligt godkännande och beslut om nybyggnation sker därefter av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

I det fortsatta arbetet med byggnation, färdigställande och verksamhetsstart deltar förvaltningen och berörda medarbetare aktivt i de olika processerna.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att ett funktionsprogram för förskola med lekvärdesfaktor utgör ett nödvändigt verktyg i det löpande planeringsarbetet inom verksamhetsområdet förskola.

Förvaltningen anser att programmet bidrar till en mer likvärdig samt kostnads- och tidseffektiv planering av nya förskolor, men också vid verksamhetsanpassningar av befintliga förskolor.

Programmet kommer även att i många hänseenden underlätta och förtydliga förvaltningens dialog med andra aktörer involverade i planerings- och byggprocesserna.

Förvaltningen föreslår mot bakgrund av vad som beskrivits ovan att stadsdelsnämnden antar ”Lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor för förskola”. För att programmet ska hållas uppdaterat föreslås förvaltningen ges i uppdrag att vid behov uppdatera programmet utifrån ändrade riktlinjer och lagstiftning.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör

Åsa Strand
Avdelningschef
Förskola och parklek

Bilagor

1. Lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor förskola, Östermalms stadsdelsförvaltning.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-05-17
Åsa Strand, Avdelningschef	2022-05-17